

характеристики для забезпечення аналітичного обліку розрахунків зі споживачами із зазначенням джерел надходження газу, що дасть можливість здійснювати оперативний облік, контроль та аналіз розрахунків споживачів. [2]

підприємств з газопостачання та газифікації за результатами звітного місяця виникають податкові зобов'язання, тоді як кошти за газ і надані послуги надійдуть у наступних періодах. Це призводить до зменшення обігових коштів зазначених підприємств і є причиною зростання заборгованості зі сплати податків.

Список використаних джерел:

- Закон №329-VIII Про ринок природного газу. – [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19>
- Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій //Офіц. текст із змін. станом на 24.07.2015 р. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <http://www.dtkk.com.ua>
- Бутинець Ф.Ф. Фінансовий облік / Ф.Ф. Бутинець, Н.В. Шатило; [навч. посіб. для студентів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”]. – Житомир: ЖІТІ, 1998. – 768 с.
- Гречка О.М. Перспективний аналіз продажу природного газу споживачам України // Нафтова і газова промисловість. – 2005. - № 5. - С. 36-39
- Панасюк В.Л., Бондаренко В.С., Гречка О.М., Єрофієва Л.Ф. Робота абонентських служб з удосконалення обліку природного газу та зменшення його втрат у газорозподільних мережах // Нафтова і газова промисловість. - 2003. - № 4. - С. 58-60

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Ю. Р. Царук

Науковий керівник: д.е.н., доцент С. М. Кафка

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: julia.tsaruk19@gmail.com*

початком переходу української економіки до ринкових відносин, почався швидкий розвиток роздрібною торгівлі як одного з ключових елементів ведення малого, середнього та великого бізнесу, а також потужного джерела наповнення державного бюджету. В сучасних умовах ринкових відносин економіка України потребує підвищення ефективності діяльності підприємств. Ринкова система вимагає принципово нових підходів до управління діяльністю підприємствами торгівлі, нових моделей господарювання, які ґрунтуються на саморегулюючих ринкових відносинах та різноманітності форм власності.

Важливою умовою ефективного функціонування економіки ринкового

типу є розвинута інфраструктура товарних ринків, важливою компонентою якої є підприємства роздрібною торгівлі.

Актуальність теми. Актуальність проблеми роздрібною торгівлі зумовлена, з одного боку, тим, що торгівельний потенціал є одним з досліджуваних тем з боку держави, а з іншого – необхідністю його розвитку і вдосконалення у процесі утвердження України як демократичної держави. Проте, формування ефективних підходів у напрямку збільшення і структурного вдосконалення товарообороту потребує використання сучасних маркетингових інструментів та оновлень чинного законодавства в сфері роздрібною торгівлі [1].

Визначення пріоритетних напрямів удосконалення товарообігу в Україні в сучасних умовах приведе до покращення товарообороту. Роздрібна торгівля – це підприємницька діяльність, у таких сферах, як продаж та обмін товарів і послуг кінцевим споживачам для користування ними у різних сферах. Це є найнеобхіднішою ланкою системи розподілу товарів. В умовах поживлення ринкової економіки, усі підприємства, що пов'язані з товарообігом, повинні реалізовувати свої товари та продукцію, для отримання прибутку та коштів на розвиток самих підприємств. Усі товари та товарні запаси, які знаходяться на складах, необхідні для забезпечення безперебійної роботи підприємств, пов'язаних з оптовою та роздрібною торгівлею, та для повного задоволення попиту покупців. При цьому необхідно зазначити, що обертаються не власне товари, а вкладені в них грошові кошти [2].

Основним завданням є врегулювання на законодавчому рівні таких питань як взаємодія між органами державної влади та органами місцевого самоврядування для поживлення процесу реалізації державної політики у торгівельній сфері.

За оцінкою фахівців, найкращою для подальшого розвитку вітчизняної законодавчої бази з технічного регулювання є практика ЄС. Цьому сприяють два найважливіші чинники. По-перше, українська економіка зараз знаходиться на стадії реформування і не може бути різко лібералізована. По-друге, розвиток економіки країн ЄС не виключає участі держави в регулюванні ринку.

Найбільшим ударом по роздрібній торгівлі була девальвація національної валюти. Така ситуація значно вплинула на зниження ділової активності імпортерів, оскільки ціни на їх товари в гривневому еквіваленті підвищилась. Підприємці зараз мають обирати: або зменшувати власну націнку, або торгувати за неконкурентоздатною ціною [3].

Також слід відзначити зменшення реальних доходів громадян. Така ситуація склалася не лише через зниження курсу національної валюти, але й через такі фактори, як, наприклад, підвищення комунальних тарифів. За даними дослідження ubr.ua більшість пересічних українців скоротили обсяги споживання і купують товари лише за необхідності. Крім того тепер українці прискіпливіше ставляться до якості товарів, вимагають більше супутніх послуг та після продажного сервісу. Негативно на купівельній спроможності громадян позначилось і скорочення споживчого кредитування.

Важливо звернути увагу ще й на такий аспект торгівельної діяльності як інтернет-комерція. Тривалий час цю галузь оминали увагою законодавці, що, по суті, робило таку діяльність нелегальною. Влітку 2014 року в першому читання було прийнято закон «Про електронну комерцію», проте значних покращень він не приніс. Головною проблемою є практична відсутність захисту прав покупців при конфлікті з продавцем, особливо у випадку прямих продажів і надсиланні товарів поштою. Тим не менш багато українців купують в інтернеті, оскільки там можуть запропонувати вигідніші ціни [4].

Слід зазначити, оскільки упродовж січня-червня 2018 року позитивна динаміка спостерігалась у деяких видах економічної діяльності сфери послуг, зокрема, оборот роздрібною торгівлі зріс на 6,2%. Варто правильно оцінювати її роль у забезпеченні населення необхідними товарами, робочими місцями, тощо. Збільшення товарообігу в країні напряму пов'язано з платоспроможністю населення цієї країни, яке виступає головним інвестором економіки країни. Пожвавлення внутрішнього ринку можливо лише при підвищенні реальних доходів покупців. А саме: збільшення грошових виплат для населення. Так, при збільшенні мінімальної заробітної плати в 2012–2013 роках, товарообіг значно зростав. При заморожуванні заробітної плати для населення спостерігається значне падіння обсягів товарообігу, в першу чергу товарообігу промислової групи товарів.

Збільшення товарообігу в країні має відбуватися як шляхом підняття виробництва так і шляхом розширення сфери грошового обігу за рахунок скорочення натуральної частини державного господарства і посилення товарного характеру селянського господарства.

Одним з основних пунктів збільшення товарообігу серед населення України є покращення соціального життя населення, та підняття платоспроможності, наприклад:

Збільшення грошових виплат для населення, серед них: збільшення мінімальної заробітної плати; збільшення прожиткового мінімуму до фактично обґрунтованого з урахуванням індексу росту цін; збільшення мінімальних пенсій та стипендій і їх індексація.

В наш час актуальним питанням є забезпечення населення в малих населених пунктах товарами народного споживання. Приватний капітал не охоче йде на їх обслуговування.

Розгалуження мережі магазинів з соціальним рівнем цін у малих населених пунктах.

Організація виїзної торгівлі у невеликих населених пунктах.

Забезпечення населення необхідними товарами (якщо це невеликий населений пункт, це повинні бути товари першої необхідності: ліки, їжа, господарські товари).

Розширення безготівкової торгівлі для населення малих населених пунктів (встановлення терміналів в сільських магазинах, відділеннях поштового зв'язку, та в автоматах виїзної торгівлі).

Слід відзначити наявність тенденції зменшення реальних доходів громадян. Така ситуація склалася не лише через зниження курсу національної валюти, але й через такі фактори, як, підвищення комунальних тарифів, цін на необхідні товари. За даними досліджень, більшість українців скоротили обсяги споживання другорядних товарів, такі як одяг, меблі, техніка, тощо, і купують їх лише при необхідності їх використання. На протязі останніх років майже близько сорока відсотків новостворених підприємств та фірм вказували як свою основну діяльність – торгівлю, і більше половини з них обирали саме реалізацію товарів через роздрібні мережі [5].

першу чергу для стабілізації темпів розвитку роздрібною торгівлі, необхідно стабілізувати економіку в країні. Тобто, стабільний курс національної валюти по відношенню до іноземних валют та реальний рівень заробітної плати, необхідної для нормального життя. Важливо також регулювати діяльність великих підприємств ринку, аби уникнути монополізації. На місцевому рівні важливо приділяти увагу торгівлі саме на ринках, запобігати стихійній торгівлі. За умови виконання наведених вище рекомендацій, можна очікувати на поживлення торгівлі у найближчий час.

Основними напрямками вдосконалення товарообігу є впровадження законів, спрямованих на зняття обмежень у торгівлі, покращення системи безготівкового розрахунку, спрощення процедур митного контролю, вдосконалення діяльності міжнародних торговельних компаній, формування моделей управління на міжнародному ринку.

Список використаних джерел:

Офіційний сайт Державного управління статистики в Україні : зб. «Характеристика домогосподарств» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів [Електронний ресурс].

Роздрібна торгівля в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forbes.net.ua/news/1413177-rozrichnaya-torgovlya-v-ukraine>

Мазаракі А., Лагутін В., Герасименко А. [та ін.]. Внутрішня торгівля України : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 864 с.

Апопій В. В. Організація торгівлі: підручник / Апопій В. В., Міщук І. П. за ред. В. В. Апопія. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 632 с. 3. Бородачова Н. Неякісна харчова продукція: вилучення з обігу [Електронний ресурс] // Портал споживача. – Режим доступу: http://www.consumerinfo.org.ua/must_know/legislation/1046/7389/.